

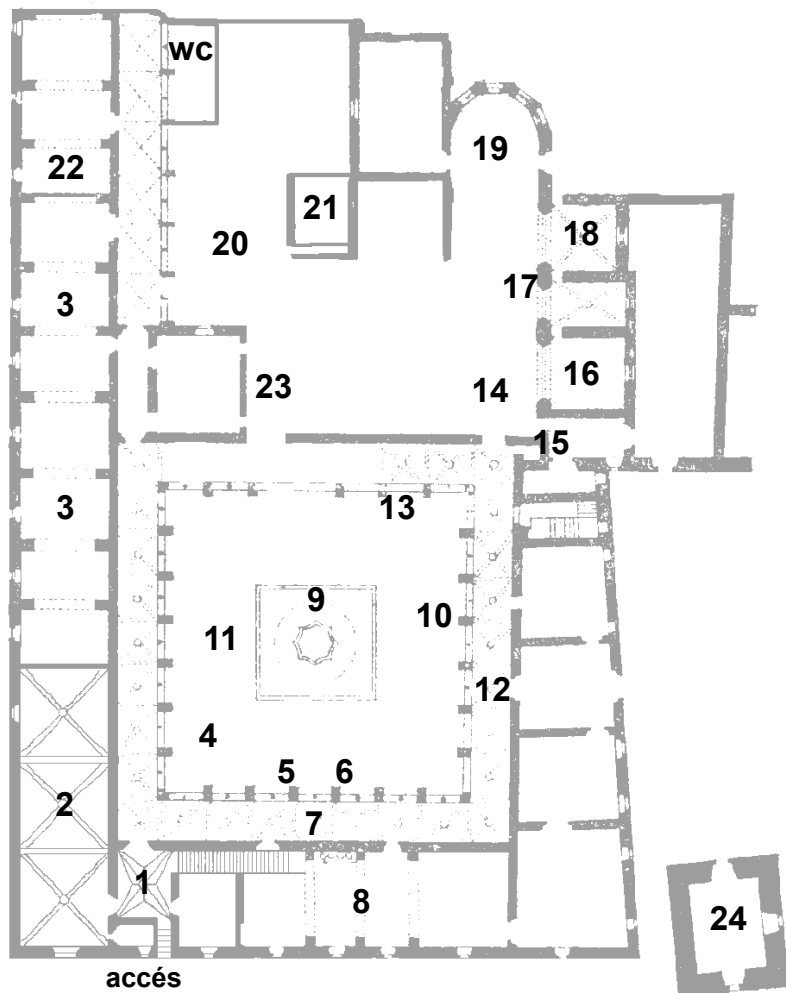
Sant Jeroni de la Murtra

Benvolgut/da visitant, aquest fulletó us permet seguir els punts històrics i artístics de més interès del monestir Sant Jeroni de la Murtra. Els monjos jerònims el van construir i l'habitaren des del 1416 fins al 1835. Fundat pel mercader barceloní Bertran Nicolau a l'antic mas de la *Murtra*, reis, nobles i, sobretot, mercaders, van donar suport a la seva construcció.

A partir de l'antic mas es va construir l'església, el claustre, el refector, la cuina i les altres dependències monàstiques. La comunitat va arribar a tenir uns trenta monjos, regits per un prior trienal, que vivien segons la regla de Sant Agustí i es dedicaven a la pregària, a l'estudi i al treball manual. Joan II, els Reis Catòlics, Carles I, Felip II i d'altres monarques, atrets per l'anomenada dels monjos hi acudiren cercant consell.

El gran incendi del 1835 va destruir l'església, part del claustre i l'Obra nova i va dispersar l'arxiu i la biblioteca. A finals del s. XIX i principis del XX va ser la seu d'una colònia d'estiuejants. Els artistes modernistes Santiago Rusiñol i Eliseu Meifren hi van pintar alguns quadres.

Des del 1971 la Murtra és un lloc de repòs en solitud i de silenci, obert a tothom sense distinció de creença. El silenci és el principal tresor del monestir i centenars de persones el practiquen aquí durant l'any. Els edificis es van restaurar poc a poc. La *Associació d'Amics de Sant Jeroni de la Murtra* dona suport a l'*Àmbit de repòs religiós i cultural* creat per la Sra. Francesca Güell.

MUR TRA

Itinerari històric i artístic

1. Rentamans. Estança coberta amb volta gòtica estrellada. A la pica de pedra hi ha dos caps de lleó com aixetes. Hi ha la reproducció d'un quadre del retaule major del convent agustinà «La Casa de Déu» -Baix Llobregat- (Antoni Lloyne, s.XV). Representa la Mare de Déu amb un donant, Bertran Nicolau, fundador de la Murtra i d'aquell convent.

2. Refetor. Antic menjador dels monjos jerònims. La comunitat menjava en silenci mentre un monjo llegia des de la trona. Va ser subvencionat per Joan II de Catalunya-Aragó. A les claus de volta hi ha l'escut de Catalunya-Aragó i la imatge de Sant Jeroni. La pintura del fons (s.XVI) representa una de les visites de l'emperador Carles I al Monestir. El quadre del Sant Sopar (a l'indret d'on n'hi havia hagut un de l'època) és obra de Francesc Costa i Amigó. Al fons es veuen els cellers.

3. Cellers. El vi és símbol cristià. El monestir estigué voltat de vinyes que algunes èpoques cultivaren els monjos i posteriorment es van confiar a parcers. Els cellers i els cups, ocupen bona part de l'ala nord.

Claustre

4. El claustre era el lloc de trànsit on el monjo preparava el seu esperit. Posava en comunicació les principals dependències. Té dos pisos, l'inferior amb parelles d'arcs apuntats sustentades sobre columnes nummulítiques i sobre retrats de personatges del segle XV (monjos, papes, reis, nobles, mercaders...). Les voltes són quatrimpartites, amb nervis que parteixen de permòdols on hi ha esculpits àngels tinents que porten escuts. Els nervis clouen en claus esculpides amb temes hagiogràfics (escenes de sants) i heràldics. El pis superior és d'arcs rebaixats. És fet de pedra de Monjuïc pels mestres Jaume Alfons, Pere Baset i Joan Safont. El jardí recrea el paradís terrenal amb plantes de diverses espècies.

5. Retrat de Ferran II de Catalunya-Aragò, el Catòlic. Va fer diverses estades al monestir i va subvencionar les cinc claus de volta d'aquest indret, l'any 1491, poc abans de la reconquesta de Granada.

6. Retrat d'Isabel I de Castella, la Catòlica. Va acompanyar el seu marit al monestir i va ajudar la comunitat. Amb ell va rebre Colom quan retornava del seu primer viatge.

7. Clau de volta dels Reis Catòlics. Es poden veure els escuts dels regnes de Catalunya-Aragó, Castella, Lleó, Nàpols i Sicília. La pintura mural i la pedra van ser restaurades l'any 2009.

8. Cuina. Sala amb arcs diafragmàtics del segle XV. Conserva les antigues piques de pedra nummulítica, dues taules i alguns paraments de ceràmica. Es veuen restes de l'antiga fogaina i es conserva la nevera o petita estança per mantenir fresques les viandes.

9. Sortidor central. Del 1502, renaixentista. Té forma d'estrella vuitada, recordant que foren vuit els qui se salvaren del Diluvi Universal. També pot simbolitzar Maria, font mística i l'estrella que va guiar els mags. Hi ha l'escut del fundador del monestir, Bertran Nicolau.

10. Pou. El brocal, les pedres i la llinda procedeixen d'un pou que hi havia a Barcelona, prop de la Llotja i foren cedides a la Comunitat pel Consell Municipal Barceloní (1470).

11. La murtra. Arbust que donà nom, primer al mas, i després al monestir. Fa flors blanques i fruits negres petits. L'exemplar del claustre té més de 150 anys.

12. Clau de volta de Sant Jeroni. Ubicada a l'entrada principal, ens presenta al patró de l'orde jerònim com ermità: penitent davant una creu, dins d'una cova i als seus peus un lleó.

13. Retrat de Cristòfor Colom. Hi va ser posat per la versemblant tradició del seu pas pel monestir, on fou rebut pels Reis Catòlics després del seu primer viatge (abril de 1493).

Església

14. Els monjos jerònims acudien varies vegades al dia a l'església a pregar. S'hi resaven les hores canòniques i s'hi celebrava l'eucaristia. Va ser construïda el s. XV, ampliada el XVI, decorada el XVII i cremada, i parcialment enrunada, el 1835. Excavada el 1990-93. Resten el presbiteri i les capelles del costat dret o de l'Epístola. El cor dels monjos, que ocupava el primer tram de la nau i era a nivell del primer pis, va ser subvencionat per l'Emperador Carles I (1535). Al passadís central hi ha les lloses d'antigues sepultures.

15. Campanar. Fou reformat al segle XVI i al segle XVIII. Hi ha quatre campanes, la més antiga de 1853.

16. Capella de l'esperit d'Assís (antigament de la Verònica). Hi ha els símbols de les tres grans religions monoteïstes. Inspirada

en l'esperit de pregària interreligiosa per la pau que va impulsar Joan Pau II.

17. Lada sepulcral de Jaume Ramon Vila. Aquest erudit sacerdot del segle XVI va llegar a la Murtra la seva valuosa biblioteca, hi va morir i va ser enterrat en aquesta capella dedicada a la Concepció.

18. Capella de la Claraesperança. Aquesta capella sempre ha tingut advocacions marianes: de primer dedicada als Goigs de la Mare de Déu i, després, a la Mare de Déu del Roser. Avui està dedicada a Santa Maria de la Claraesperança. La seva festa és dissabte sant. Pel maig hi ha un aplec, s'hi puja a peu des de Canyet. Són notables els àngels de les impostes que porten l'escut de la família Bertran-Sabastida, constructora de la capella.

19. Altar Major. L'absis és poligonal. Hi havia un gran retaule amb una Nativitat (la vall on es troba el monestir s'anomena *de Betlem*) a la fornícula central, era obra de fra Damià Vicens, monjo del Monestir (1603) cremat el 1835. Les actuals imatges són fetes a l'Escola Massana. Hi ha la sepultura del bisbe Joan Miralles, auxiliar de Barcelona, que morí el 1541.

Claustre de l'infermeria o pati dels treballs manuals

20. Així com el claustre està dedicat a la contemplació, els jerònims també tenien un pati dedicat als treballs manuals. Aquí es troben dependències com els cups, el safareig, l'infermeria, les dependències agrícoles, entre d'altres.

21. Font de Sant Miquel. Rep el seu nom d'una capella lateral de l'església, avui desapareguda. Alimenta l'antic safareig. Els veïns de Canyet diuen que aquesta font és tres vegades santa perquè neix a la Fontsanta i arriba a Sant Jeroni, gràcies a Sant Miquel. (No és recomable de beure'n. És potable la font del Lleó, sortint del monestir, en direcció Santa Coloma).

22. Cups i premses. Estan emplaçats a l'ala nord. S'accedia des d'una galeria, de la qual els capitells de les columnes recorden els del claustre gòtic de Montserrat. Es veuen dues premses i, escrita a la paret, la relació de les parts que corresponien als propietaris i als parcers que les cultivaren després de l'exclaustració.

23. Sala capitular. La seva ubicació era a la galeria de llevant del claustre, a continuació de la capella del Sant Crist. Va desaparèixer amb l'incendi del 1835. Aquí es trobaven els frares capitulars. El prior proposava i els monjos preniën per consens els acords. A cada reunió llegien un capítol de les seves Constitucions.

Exterior

24. Torre prioral. Alta i robusta fou construïda al segle XVI pel mestre d'obres Jeroni Matxí quan es va fortificar el monestir per por dels atacs pirates. L'últim pis té unes galeries d'arcs rebaixats fets en maó seriat. Hi ha un carilló de vuit campanes foses a Annecy, França, commemorant el Jubileu de l'any 2000.

Informació i per concertar visites guiades: 93 395 19 11. Dilluns a divendres de 9 a 14 h.

Monestir Sant Jeroni de la Murtra, Badalona
T. (34) 93 395 1911 info@lamurtra.cat www.lamurtra.cat

